

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621203188
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6621203188.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX/XX, XXX XX F., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX/XX, XXX XX F., proti žalovaným: 1/ X-FRAM, s.r.o., so sídlom Za Daňacou 776/84, 976 13 Slovenská Ľupča, IČO: 36 059 111, zastúpený JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, 2/ Platíť sa oplatiť s.r.o., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré mesto, IČO: 45 684 618, 3/ Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpený Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 863 017, v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6Csp/87/2021-500 zo dňa 07. septembra 2022 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku o zamietnutí žaloby v časti o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam **p o t v r d z u j e**.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku o zamietnutí žaloby v časti o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a v závislom II. výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol (I. výrok) a uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ až 3/ náhradu trov konania vo výške 100 % do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým súd rozhodne o výške nároku (II. výrok).

2. Z vykonaného dokazovania v konaní pred súdom prvej inštancie vyplýva, že žalovaný 3/ na jednej strane a žalobkyňa na strane druhej uzatvorili dňa 18.05.2007 zmluvu o splátkovom úvere (ďalej aj „zmluva o úvere“), na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý splátkový úver vo výške 300 000,- Sk, ktorý sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť v 239. mesačných splátkach vo výške 2 171,- Sk. Splatnosť 1. splátky bola 10.06.2007 a konečná splatnosť úveru 10.04.2027, pri RPMN 6,58 % a úrokovej sadzbe 5,59 % ročne. Taktiež bol dojednaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 6 000,- Sk z prostriedkov úveru. Z účtu žalobkyne súd prvej inštancie zistil, že jej bol dňa 18.05.2007 poskytnutý úver vo výške 300 000,- Sk a v ten istý deň jej bol v zmysle zmluvy o úvere odrátaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 6 000,- Sk.

3. Dňa 18.05.2007 uzavrel žalovaný 3/ ako záložný veriteľ a žalobkyňa ako záložca zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a mandátnu zmluvu. Predmetom záložnej zmluvy bolo zriadenie

záložného práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území F., zapísanej na LV č. XXXX ako byt č. XX nachádzajúci sa na X. poschodí vo vchode XX bytového domu súp. č. XXX a podiel na spoločných častiach, zariadeniach bytového domu, ktorého bola žalobkyňa výlučnou vlastníčkou. Zároveň v časti III uvedenej zmluvy bola uzatvorená mandátna zmluva, v zmysle ktorej žalobkyňa poverila záložného veriteľa, aby na jej účet za odplatu 1,- Sk uskutočnil všetky úkony potrebné a nevyhnutné k výkonu záložného práva.

4. Výzvou na splatenie dlhu zo dňa 05.05.2017, ktorú žalobkyňa prevzala dňa 11.05.2017, bola poučená o možnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlh nezaplatí v lehote 15 dní od doručenia výzvy a následne listom zo dňa 29.06.2017, ktorý žalobkyňa prevzala dňa 07.07.2017, žalovaný 3/ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

5. Z notárskej zápisnice č. N 347/2021 zo dňa 30.04.2021 je zrejmé, že sa v tento deň konala dobrovoľná dražba, predmetom ktorej bola nehnuteľnosť vo výlučnom vlastníctve žalobkyne (byt č. XX), ktorá bola vydražená žalovaným 1/ za sumu 29 160,- €. Zmluva o realizácii dražby bola uzatvorená medzi žalovaným 2/ a žalovaným 3/ dňa 10.05.2018 (poznámka odvolacieho súdu - správne 30.03.2021). Všeobecná hodnota nehnuteľnosti bola stanovená na sumu 32 400,- € znaleckým posudkom č. 180/2020 z 13.10.2020 (poznámka odvolacieho súdu - správne znalecký posudok zo dňa 19.11.2020, vypracovaný ku dňu 13.11.2020), voči ktorému žalobkyňa námietky nevzniesla.

6. Súd prvej inštancie v prvom rade konštatoval, že bol daný naliehavý právny záujem žalobkyne na podaní žaloby o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 137 písm. d/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „CSP“), ktorý vyplýva z osobitného právneho predpisu, a to zo zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách (ďalej aj „zákon o dobrovoľných dražbách“).

7. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa v žalobe zo dňa 29.07.2021 nevymedzila všetky dôvody, pre ktoré sa dovoľavala neplatnosti dražby, avšak tieto doplnila v podaní zo dňa 02.08.2021, pričom súd prvej inštancie na tieto doplnené dôvody ako aj na dôvody, ktoré vyšli v konaní najavo prihliadal.

8. Pokiaľ žalobkyňa uvádzala, že cena nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom dražby, bola v znaleckom posudku podhodnotená, súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný 2/ si v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách splnil povinnosť dať vypracovať znalecký posudok a zároveň tento nebol starší ako 6 mesiacov odo dňa konania dražby. Žalobkyňa mala podľa § 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách možnosť podať voči znaleckému posudku námietky a právo žiadať o vyhotovenie nového znaleckého posudku, čo však neurobila.

9. K námietkam žalobkyne ohľadom toho, že výška pohľadávky nedosahuje sumu 2 000,- €, súd prvej inštancie uviedol, že v konaní bolo nesporne preukázané, že žalovaný 3/ ako navrhovateľ dražby si splnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách (poznámka odvolacieho súdu - správne § 7 ods. 2) a písomne vyhlásil pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú navrhol výkon záložného práva. Zmluva o úvere, ktorú uzatvorila žalobkyňa so žalovaným 3/ obsahuje všetky zákonné náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 258/2001 Z.z.“). Zároveň žalobkyňa začala úver čerpať dňa 18.05.2007, teda zmluvu je potrebné považovať za platnú (§ 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z.). Nakoľko zákon o spotrebiteľských úveroch považuje úver za bezúročný a bezodplatný iba za predpokladu, že sa v zmluve nenachádzajú dojednania o úrokoch a poplatkoch, ktoré veriteľ požaduje (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch) a zmluva o úvere tieto dojednania obsahuje, zmluvu nie je možné považovať za bezúročnú a bezodplatnú.

10. Pokiaľ žalobkyňa namietala nesprávnu výšku RPMN, súd prvej inštancie poukázal na to, že svoje výpočty opierala len o interaktívnu kalkulačku, pričom v priebehu konania neuvádzala údaje, ktoré do kalkulačky zadávala. Interaktívna kalkulačka predstavuje len orientačný výpočet, pretože nie je známy algoritmus, z ktorého kalkulačka pri výpočte vychádza. Žalobkyňa v konaní nenavrhovala žiaden dôkaz, ktorým by preukázala nesprávny výpočet RPMN a teda súd prvej inštancie mal za to, že výpočet RPMN je správny.

11. Čo sa týka poplatku za poskytnutie úveru, tento súd prvej inštancie nepovažoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže cena za poskytovanie služby veriteľom a možnosť jeho uplatňovania vyplýva aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ. Súd prvej inštancie sa zároveň nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že jej bol úver poskytnutý len vo výške 294 000,- Sk, keď z výpisu účtu žalobkyne je zjavné, že najprv bol zaplatený poplatok za poskytnutie úveru a následne načerpala celú sumu úveru vo výške 300 000,- Sk, na čom nič nemení, že suma bola vyplatená v dvoch samostatných transakciách. Je teda evidentné, že žalovaný 3/ mal nárok na zaplatenie celej sumy úveru ako aj úrokov a poplatkov tak ako boli uplatnené aj v konaní vedenom Okresným súdom Lučenec pod sp. zn. 11Csp/24/2020 a pokiaľ žalobkyňa zaplatila na úver sumu okolo 7 700,- €, je evidentné, že nesplatila ani istinu, ktorá jej bola žalovaným 3/ poskytnutá, a teda výška pohľadávky žalobkyne voči veriteľovi bola vyššia ako suma 2 000,- €.

12. Námietku žalobkyne, že záložný veriteľ nemal ukončiť spor vedený Okresným súdom Lučenec pod sp. zn. 11Csp/24/2020 týkajúci sa zmluvy o úvere, ktorá je predmetom tohto konania, vyhodnotil súd prvej inštancie ako bez právneho významu.

13. Vo vzťahu k tvrdeniu o tom, že žalovaný 3/ nemal aktívnu vecnú legitimáciu podať návrh na výkon záložného práva, nakoľko medzičasom došlo k postúpeniu pohľadávky na spoločnosť E. G. G., žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno, keď zo žalobkyňou predloženého uznania dlhu zo dňa 24.05.2017 súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobkyňa uznala dlh vo vzťahu k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, avšak predmetom tohto konania bola zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX.

14. Čo sa týka mimoriadnej splatnosti úveru, súd prvej inštancie mal za to, že zo strany žalovaného 3/ boli dodržané ustanovenia § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) v spojení s § 565 OZ a pohľadávka zo zmluvy o úvere bola predčasne zosplatená platne.

15. Súd prvej inštancie dal do pozornosti, že navrhovateľ dražby je v súlade s § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách povinný písomne vyhlásiť, že predmet dražby je možné dražiť, a ak je navrhovateľ dražby záložný veriteľ, je povinný písomne vyhlásiť aj pravosť, výšku a tiež splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva. V prípade ak je dané vyhlásenie navrhovateľa dražby nesprávne, nespôsobuje to neplatnosť dobrovoľnej dražby, ale zodpovednosť navrhovateľa dražby za škodu, ktorú týmto vyhlásením spôsobí. Súd sa zameriava len na preskúmanie procesného postupu dražobníka pri realizácii dobrovoľnej dražby a prípadné porušenie ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách, preto jedinou skutočnosťou, pre ktorú by súd prvej inštancie mohol vyhlásiť dražbu za neplatnú v súvislosti s výškou uplatnenej pohľadávky je porušenie § 3 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách a teda vydraženie nehnuteľnosti, ak hodnota pohľadávky bez jej príslušenstva zabezpečenej záložným právom ku dňu oznámenia o začatí výkonu záložného práva neprevyšovala sumu 2 000,- €. Súd prvej inštancie však skonštatoval, že hodnota pohľadávky bez jej príslušenstva presahovala sumu 2 000,- €. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na to, že má vrátiť rozdiel medzi poskytnutým úverom a vykonanými splátkami, v konaní nebolo preukázané, že zmluvu o úvere je potrebné považovať za bezúročnú a bezodplatnú. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11Csp/55/2018 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/32/2019, s ktorými závermi sa stotožnil a uviedol, že zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti, preto veriteľ mal právo vyžadovať okrem poskytnutej istiny aj samotné úroky.

16. Súd prvej inštancie preskúmal aj to, či boli dodržané lehoty na zverejnenie oznámenia o dražbe v zmysle § 17 ods. 3 a 5 písm. a/ zákona o dobrovoľných dražbách, pričom mal za to, že dražba bola realizovaná 30.04.2021, pričom oznámenie o výkone záložného práva bolo doručené dotknutým osobám začiatkom apríla 2021. Zároveň oznámenie o výkone dobrovoľnej dražby bolo zaznamenané aj v Notárskom centrálnom registri ako aj na úradnej tabuli mesta a v regionálnej inzercii, v zákonom stanovených lehotách, čo bolo v konaní riadne preukázané.

17. V zmysle zákona o dobrovoľných dražbách (§ 21 ods. 2) ako dôvod neplatnosti dobrovoľnej dražby nestačí preukázanie porušenia niektorého z ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách, ale súčasne je potrebné preukázať aj konkrétnu súvislosť medzi porušením tohto ustanovenia a ujmom na konkrétnom práve žalobcu. Súd prvej inštancie nemal na základe vykonaného dokazovania preukázané takéto porušenie práva žalobkyne, pričom nedošlo ani k porušeniu povinností žalovaného 2/, vyplývajúcich mu zo zákonných ustanovení.

18. Pokiaľ žalobkyňa zároveň namietala aj neplatnosť záložnej zmluvy, súd prvej inštancie konštatoval, že nezistil žiaden dôvod neplatnosti záložnej zmluvy, žalobkyňa slobodne súhlasila s uzavretím záložnej zmluvy so žalovaným 3/, ktorú na znak súhlasu aj podpísala, záložná zmluva má písomnú formu a obsahuje všetky náležitosti. V záložnej zmluve bola určená zabezpečená pohľadávka žalovaného, bol určený záloh, trvanie a zánik záložného práva ako aj výkon záložného práva. Záložné právo bolo zriadené na spôsobilý predmet a bolo riadne zavkladované do katastra nehnuteľností. Pokiaľ žalobkyňa videla dôvod neplatnosti záložnej zmluvy v tom, že jej súčasťou je mandátna zmluva, ktorá vylúčila platnosť niektorých ustanovení Obchodného zákonníka, pričom táto sa zároveň mala riadiť vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy ustanoveniami Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie ustálil, že aj v prípade existencie žalobkyňou tvrdenej neplatnosti mandátnej zmluvy, táto nemôže spôsobiť neplatnosť záložnej zmluvy ako celku, nakoľko je možné tieto konkrétne zmluvné podmienky oddeliť od ostatnej časti záložnej zmluvy.

19. Za nepravdivé vyhodnotil súd prvej inštancie tvrdenie žalobkyne, že jej nebolo doručené oznámenie o výkone záložného práva, keď žalovaný 3/ predložil oznámenie o výkone záložného práva, ktoré jej bolo doručované dňa 02.11.2017. Okrem toho žalobkyňa mala vedomosť o zriadení záložného práva, keďže sama podávala návrh na zdržanie sa úkonov výkonu záložného práva.

20. K námietke žalobkyne, že predmet dražby predstavoval jej obydlie súd prvej inštancie poznamenal, že právna úprava dobrovoľných dražieb nie je v rozpore s ochranou spotrebiteľa, ktorá vyplýva z práva Európskej únie, a to za predpokladu, že príslušná právna úprava umožňuje zabezpečenie ochrany práv spotrebiteľa, resp. ju aspoň prakticky neznemožňuje alebo nadmerne nesťažuje.

21. Žalobu (v časti) o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (byt č. XX) súd prvej inštancie zamietol s poukazom na to, že žalobkyňa nemá daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

22. O nároku strán sporu na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP vzhľadom na plný úspech žalovaných 1/ až 3/ v spore.

23. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Rozhodnutie označila za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP, t.j., že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

24. Žalobkyňa namietala, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepresvedčivý, nepreskúmateľný, riadne neodôvodnený, rozporný so zákonom, pričom súd prvej inštancie sa nevysporiadal s každou jej námietkou a ide o arbitrárne rozhodnutie. V tomto smere poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/122/2010 ohľadom konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia. Dodala, že súd prvej inštancie sa „ex offo nevysporiadal s námietkami žalobkyne“ ohľadom neprijateľných zmluvných podmienok a s neplatnými právnymi úkonmi žalovaných, ktoré spôsobili neplatnosť výkonu záložného práva, pričom v žalobe o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby sú súdy povinné preskúmať neplatnosť neprijateľných podmienok. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nespĺňa kvalitatívne požiadavky na súdnu ochranu a bolo ním porušené právo na spravodlivý proces. Odôvodnenie predmetného rozsudku súdu prvej inštancie taktiež nespĺňa podmienky stanovené v § 220 ods. 2 a 3 CSP.

25. Žalovaný 3/ v zmysle § 53 ods. 9 OZ v lehote 15 dní neupozornil žalobkyňu na zosplatnenie úveru, a teda oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti je neplatný právny úkon a nemá žiadne právne účinky.

26. Súd prvej inštancie vec tiež nesprávne právne posúdil vo vzťahu k určeniu vlastníckeho práva, keď dospel k záveru, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žalobkyňa nie je povinná tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem a vychádza sa z predpokladu, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

27. Napádaná dražba podľa žalobkyne nebola dobrovoľná, pretože s ňou nesúhlasila a dobrovoľnosť vyžaduje súhlas všetkých zúčastnených strán na procese dobrovoľnej dražby. Žalobkyňa vyjadrila svoj nesúhlas s konaním dražby listom zo dňa 07.04.2021.

28. Žalobkyňa uviedla, že podpisom zmluvy o úvere a záložnej zmluvy pristúpila k podmienkam predformulovaným v predmetných zmluvách, ktoré neboli individuálne dojednané. V zmysle v § 53 OZ ods. 1 až 3 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky, pričom zmluvné podmienky, ktoré neboli individuálne dojednané a spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach sa považujú za neprijateľné. Žalobkyňa uviedla aj to, že žiada súd, aby podrobil zmluvy súdnej kontrole z úradnej povinnosti, zmluvy sú spísané na formulári a spotrebiteľia ich nemôžu ovplyvniť, nakoľko boli pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

29. Žalobkyňa nedostala úver vo výške 300 000,- Sk, ale len vo výške 204 000,- Sk (poznámka odvolacieho súdu - 294 000,- Sk), pričom jej bol odpočítaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 6 000,- Sk, čo je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Úroky boli vypočítavané zo sumy 300 000,- Sk a teda odplata za úver je nesprávna a spotrebiteľ dostal úver nižší ako je uvedený v zmluve. Súd prvej inštancie uvedenú skutočnosť skonštatoval v bode 24. odôvodnenia rozsudku, pričom poplatok neposúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ide pritom o administratívny poplatok, za ktorý spotrebiteľ nedostal žiadne plnenie a slúži potrebám veriteľa. V bode 54. odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňi boli poskytnuté prostriedky vo výške 300 000,- Sk, pričom v bode 24. uviedol, že bol odrátaný poplatok vo výške 6 000,- Sk a teda ide o rozdielne zistenia. Je nezrozumiteľné, či súd prvej inštancie reálne zistil skutočné poskytnutie úveru. Pokiaľ súd prvej inštancie odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/294/2019, toto nesúvisí s prejednávanou vecou a nemožno ho aplikovať. Súd prvej inštancie tiež v bode 57. neuviedol, na čom založil úvahu o vyplatení úveru v dvoch samostatných transakciách a rovnako nie je zrozumiteľné, z čoho vychádzal, keď v bode 57. odôvodnenia rozsudku uviedol, že výška pohľadávky bola vyššia ako 2 000,- €.

30. Úvaha súdu prvej inštancie v bode 59. odôvodnenia jeho rozhodnutia o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou pri námietke aktívnej legitímácie žalovaného 3/ na podanie návrhu na výkon záložného práva je podľa žalobkyne nepreskúmateľná. Žalovaný 3/ nebol oprávneným navrhovateľom dražby pretože postúpil pohľadávku z úveru na E. G. G. a žalobkyňa podpísala uznanie dlhu a dohodu o splácaní dlhu so spoločnosťou E. G. G.. Žalobkyňa žiadala súd prvej inštancie, aby si pripojil spis sp. zn. 11Csp/24/2020, v ktorom si žalovaný 3/ uplatnil pohľadávku vo výške 9 851,57 €, pričom v predmetnej veci tento nie je z dôvodu postúpenia pohľadávky aktívne legitimovaný.

31. Napádaná dražba sa podľa žalobkyne konala na základe neplatných právnych úkonov a z týchto nevzniklo dražobníkovi právo organizovať dražbu a vydražiť nehnuteľnosti žalobkyne. Žalobkyňa nemala pohľadávku vo výške 9 851,57 € a žalovaný 3/ nemal dôvod na uzavretie zmluvy o dražbe. Pohľadávka žalovaného 3/ bola v čase uzavretia zmluvy o dražbe sporná čo do dôvodu a výšky a žalobkyňa napáda dražbu aj z dôvodu, že nemala splatnú pohľadávku voči žalovanému 3/.

32. Žalobkyňa spochybnila aj zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a to z dôvodu, že v zmluve o úvere nebolo dohodnuté zabezpečenie pohľadávky z úveru záložným právom. Plnomocenstvo v zmluve o zriadení záložného práva je neplatné a nie je určené na vykonanie dobrovoľnej dražby. V zmluve o zriadení záložného práva je uvedená odplata 1,- Sk, ktorá nikdy nebola uhradená a i z toho dôvodu je mandátna zmluva včlenená do tejto zmluvy neplatná. Mandátna zmluva neopravňovala záložného veriteľa na navrhnutie vydraženia vlastníctva a jeho predanie v dobrovoľnej dražbe. V mandátnej zmluve bolo uvedené, že záložca ako mandant nie je oprávnený vypovedať mandátnu zmluvu počas trvania pohľadávky a zmluvné strany vylučujú platnosť ustanovení § 567, § 569, § 570, § 574 a § 575 Obchodného zákonníka. Vylúčiť platnosť zákonných ustanovení v zmluve je však neplatné, a preto žalobkyňa žiadala súd, aby vyhlásil takúto podmienku za neplatnú, ktorou nie je viazaná. Dodala, že nikto sa nemôže dopredu vzdať svojich práv a tak nie je platný právny úkon - splnomocnenie v zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam.

33. Ďalej poukázala na § 49a OZ, podľa ktorého bola uvedená do omylu už pri podpise zmluvy.

34. Mala za to, že z dôvodu, že dražobník neodovzdal predmet dražby vydražiteľovi, porušil ustanovenie zákona o dobrovoľných dražbách a i z toho dôvodu je súd povinný vyhlásiť napádanú dražbu za neplatnú. Žalovaný 2/ nemohol predmet dražby odovzdať vydražiteľovi, pretože ho nikdy nemal k dispozícii a tak fakticky nič nedražil.

35. Žalobkyňa nie je povinná odovzdať niekomu jej vlastníctvo, zákon jej to neukladá. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR má žalobkyňa právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, pričom konaním žalovaných 1/ až 3/ ide o neoprávnené zásahy do jej súkromného a rodinného života, a preto sa domáha ochrany na konajúcom súde. Dobrovoľná dražba, ktorej navrhovateľom nie je skutočný vlastník, je bez akejkoľvek predbežnej kontroly súdu alebo iného orgánu verejnej moci výlučne pod kontrolou dražobníka, ktorý je súkromnoprávnym subjektom vykonávajúcim svoju činnosť ako podnikanie. Je nezlučiteľné s ústavnou zásadou rovnosti všetkých subjektov, aby mohlo konanie určitých subjektov zasahovať do právneho postavenia tretej osoby bez jej súhlasu a nie je možné porovnávať dobrovoľnú dražbu s dražbou konanou v rámci exekúcie. Žalobkyňa dala do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-34/13 B. A. proti SMART Capital, a.s. a rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci McCann vs. Spojené Kráľovstvo a Rousk vs. Švédsko.

36. Žalobkyňa tiež poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 23/2014, v zmysle ktorého rozsah prostriedkov nápravy výkonu záložného práva je obmedzený len na žalobu o neplatnosť dobrovoľnej dražby a takáto následná obrana žalobcu je podstatne sťažená. Sťaženie následnej kontroly dobrovoľnej dražby by malo byť kompenzované dostatočnou preventívnou a priebežnou kontrolou dobrovoľnej dražby orgánom verejnej moci. Žalobkyňa žiadala aj to, aby súd pri rozhodovaní vzal do úvahy smernicu Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

37. Zároveň žalobkyňa poukázala na čl. 3. ods. 1 základných zásad CSP (formy výkladu), čl. 154 ods. 4 a čl. 154c Ústavy SR, čl. 19 Zmluvy o EÚ, čl. 47 Charty základných práv EÚ, upriamila pozornosť na príklon k materiálnemu poňatiu právneho štátu, princíp proporcionality a dodala, že v prípade výkonu právomoci a kompetencie orgánu verejnej moci je podstatné sledovať účel, ku ktorému uplatnenie právomoci smeruje. Ďalej dala do pozornosti viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR týkajúce sa materiálneho poňatia právneho štátu, práva na súdnu ochranu vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia a vo vzťahu k tomu, aby sa rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy. Súd prvej inštancie nerozhodol podľa relevantnej právnej normy, ktorá tvorí súčasť právneho poriadku SR, pretože ignoroval základný zákon Ústavu SR, ktorá garantuje občanom základné ľudské práva a slobody a favorizoval práva žalovaných nad právami žalobkyne ako spotrebiteľky.

38. Právo na ochranu obydlia žalobkyne ako spotrebiteľky bolo porušené, pričom súd prvej inštancie ignoroval, že ide o základné ľudské právo, ktoré je neodňateľné, nescudziteľné, nepremiľateľné a nezrušiteľné.

39. Žalobkyňa preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a určil neplatnosť dobrovoľnej dražby a vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, resp. aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

40. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne zo dňa 27.12.2022 uviedol, že odvolanie žalobkyne považuje za zmätočné, nesúrodé a nezrozumiteľné, čo mu objektívne bráni vyjadriť sa k jeho výpovednej stránke zo skutkového i právneho hľadiska. Rozsudok súdu prvej inštancie je možné označiť za zákonný, súrodý, riadne formulovaný, vyčerpávajúco odôvodnený a neobsahuje žiadne vady, na ktoré žalobkyňa odkazuje. Žalovaný 1/ mal za to, že v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané, že by ktorákoľvek zo spotrebiteľských zmlúv podstatných pre prejednávanú vec vykazovala známky neprijateľnosti, poprípade nerovnováhy medzi právami a povinnosťami jej zmluvných strán. Všetky žalobkyňou v odvolaní uvádzané výhrady súd prvej inštancie analyzoval a poskytol k nim riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie. Predmet dobrovoľnej dražby bol na vydraženie spôsobilý, v konaní predchádzajúcom dražbe nedošlo k žiadnym procesným ani hmotnoprávnym nedostatkom, a preto je výsledok dobrovoľnej dražby nutné akceptovať a priradiť mu právne i faktické účinky.

41. Ohľadom odkazov žalobkyne na „ochranu obydlia“ je nutné poukázať na to, že ochrana sa poskytuje pred neodôvodneným zásahom do práva fyzickej osoby, ktorým by pre fyzickú osobu hrozila strata obydlia. V prejednávanej veci došlo ku dražbe z dôvodov výsostne na strane žalobkyne, ktorá si bola vedomá, čo zriadenie záložného práva znamená, ako funguje a aké z uvedenej skutočnosti môžu plynúť dôsledky. Len žalobkyňa svojimi finančnými a životnými rozhodnutiami zapríčinila to, že došlo k vydraženiu predmetu dražby legálnym a legitímnym spôsobom, pričom jej snaha o zvrátenie výsledku dobrovoľnej dražby zasahuje do práv a právom chránených záujmov žalovaného 1/. Pokiaľ žalobkyňa rozporovala i to, že sa nejednalo o dobrovoľnú dražbu, „pretože ona s ňou nesúhlasila“, uvedené sa nezakladá na reálnych základoch, nakoľko už podpisom záložnej zmluvy na predmet dražby žalobkyňa do budúcnosti súhlasila s tým, že pokiaľ svoje záväzky nebude riadne plniť, dôjde k ich uspokojeniu z predmetu zálohu.

42. Vzhľadom na uvedené žalovaný 1/ navrhol odvolanie žalobkyne ako nedôvodné zamietnuť a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a zároveň mu priznať i trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

43. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobkyne podľa § 34 ods. 1 CSP preskúmal vec v rozsahu odvolania podľa § 379 CSP, len z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a mimo nich v zmysle § 380 ods. 2 CSP v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok, ktoré vady nezistil, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP z dôvodu, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a prejednanie vecí na odvolacom pojednávaní nevyžadoval dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v I. výroku o zamietnutí žaloby v časti o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vecne správny a je potrebné ho v tomto rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Zároveň dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v I. výroku o zamietnutí žaloby v časti o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a v závislom II. výroku o trovách konania potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušiť a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vec (v tomto rozsahu) vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

44. Odvolanie žalobkyne považuje odvolací súd za čiastočne dôvodné.

45. Odvolací súd sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie v časti, v ktorej dospel k záveru o zamietnutí žaloby žalobkyne o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z dôvodu, že na určení vlastníckeho práva žalobkyňa nemala naliehavý právny záujem. Odvolací súd poukazuje na to, že podľa § 137 písm. c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. V danej veci naliehavý právny záujem z osobitného predpisu nevyplýva. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši. Žalobca má naliehavý právny záujem, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu užitočný, pričom táto nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva. V predmetnom prípade tento iný spôsob ochrany tvrdeného práva žalobkyne predstavuje žaloba o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, prostredníctvom ktorej sa žalobkyňa taktiež domáha ochrany (vlastníckeho) práva, a ktorou v prípade úspešnosti tejto žaloby dôjde k náprave žalobkyňou tvrdeného porušeného stavu. Súd prvej inštancie preto dospel pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu k správne právnemu záveru o jeho nedostatku, pričom je nutné konštatovať, že podaná žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nie je účinne a správne zvoleným procesným nástrojom ochrany práv žalobkyne.

46. Odvolací súd však nepovažuje za dostatočné posúdenie veci (skutkové i právne) zo strany súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobe o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby.

47. Žalovaný 3/ pristúpil k výkonu záložného práva (prostredníctvom žalovaného 2/ ako dražobníka) predajom založenej nehnuteľnosti na dobrovoľnej dražbe v zmysle zákona o dobrovoľných dražbách.

Záložné právo na zabezpečenie pohľadávky žalovaného 3/ vzniklo na zmluvnom základe v zmysle zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 18.05.2007. Uvedeným záložným právom bol zabezpečený úver poskytnutý žalobkyni na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.05.2007. Zmluva o úvere bola uzatvorená medzi žalovaným 3/ ako veriteľom, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (dodávateľ) a medzi žalobkyňou ako dlžníčkou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (fyzická osoba, spotrebiteľ). Predmetnú zmluvu je tak nutné považovať za zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 OZ a nasl., na ktorú sa zároveň vzťahujú ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ktorý vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala obligatórne obsahové náležitosti za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Vzhľadom na uvedené bol správny postup súdu prvej inštancie, ktorý skúmal či zmluva o úvere obsahuje všetky zákonné náležitosti vyžadované v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z.

48. Odvolací súd sa však nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní neboli preukázané skutočnosti, pre ktoré sa žalobkyni poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, že zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti (bod 61. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Úvodom dáva odvolací súd súdu prvej inštancie do pozornosti, že tento vychádzal zo zákona č. 258/2001 Z.z. v nesprávnej účinnosti (zákon č. 258/2001 Z.z. citovaný v rozsudku v znení účinnom do 31.07.2008), keď vzhľadom na dátum uzatvorenia zmluvy (18.05.2007) bolo potrebné vychádzať zo zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2007. Zároveň nie je správne ani konštatovanie súdu prvej inštancie v bode 54. odôvodnenia rozsudku, že zákon č. 258/2001 Z.z. „považuje úver za bezúročný a bezpoplatkový iba za predpokladu, že sa v zmluve nenachádzajú dojednania o úrokoch a poplatkoch, ktoré veriteľ požaduje“, nakoľko § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy sankcionuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou aj v prípade neuvedenia hodnoty RPMN.

49. Z obsahu spisu je zrejmé, že na základe zmluvy o úvere žalovaný 3/ mal poskytnúť žalobkyni úver vo výške 300 000,- Sk s úrokovou sadzbou 5,59 % ročne, RPMN 6,58 %, výškou mesačnej splátky 2 171,- Sk, so splatnosťou 1. splátky dňa 10.06.2007, konečnou splatnosťou úveru dňa 10.04.2021 a s počtom splátok 239. Poplatok za poskytnutie úveru bol uvedený v čl. I., bode 1 zmluvy o úvere ako: „6 000,- Sk, z prostriedkov úveru“. Z výpisu z účtu za rok 2007 (č.l. 30 spisu) vyplýva, že žalovaný 3/ poskytol žalobkyni úver (na účet žalobkyne č. XXXXXXXXXXXX/XXXX uvedený v zmluve o úvere) vo výške 294 000,- Sk - transakcia nazvaná ako „čerpanie úveru bezhotovostne“. Zároveň je zrejmé, že v predchádzajúcej transakcii nazvanej tiež formálne „čerpanie úveru bezhotovostne“ došlo k vyplateniu prostriedkov na poplatok za poskytnutie úveru vo výške 6 000,- Sk na účet B. F.. Žalovaný 3/ tak hoci formálne uviedol v čl. I. zmluvy o úvere údaj o výške úveru 300 000,- Sk, žalobkyni v skutočnosti poukázal v dôsledku zúčtovania poplatku za poskytnutie úveru sumu zníženú o tento poplatok.

50. V rozsudku vo veci C-377/14 Radlinger, Radlingerová proti Finway a.s. sa Súdny dvor EÚ vyjadroval okrem iného aj k požiadavkám na náležitosti spotrebiteľských zmlúv, pričom na otázku vnútroštátneho súdu, akým spôsobom sa má vykladať pojem „celková výška úveru“ obsiahnutý v článku 3 písm. I/ a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 a pojem „výška čerpania“ obsiahnutý v bode I prílohy I tejto smernice uviedol, že článok 3 písm. I/ a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom, a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené (bod 91.). V rozsudku zároveň Súdny dvor uviedol, že neoprávnené zahrnutie súm tvoriacich celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru bude nutne viesť k podhodnoteniu RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru (bod 87.). Článok 19 ods. 1 smernice 2008/48 spresňuje, že RPMN, ktorá sa na ročnom základe rovná aktuálnej hodnote všetkých záväzkov, na ktorých sa dohodli veriteľ a spotrebiteľ, sa vypočíta na základe matematického vzorca uvedeného v prílohe I časti I tejto smernice. Táto smernica pritom stanovuje, že základná rovnica, ktorá stanovuje RPMN, kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej. Výška čerpania úveru v zmysle časti I prílohy I smernice 2008/48 tak zodpovedá celkovej výške úveru v zmysle článku 3 písm. I) tejto smernice (bod 88.). Vnútroštátny súd musí v danej veci overiť, či jedna alebo viac súm uvedených v

bodoch 27 a 28 tohto rozsudku neboli neoprávnene zahrnuté do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) smernice 2008/48, keďže táto okolnosť môže mať vplyv na výpočet RPMN a ovplyvniť tak správnosť informácií, ktoré mal veriteľ uviesť podľa článku 10 ods. 2 tejto smernice v predmetnej zmluve o úvere vo veci samej (bod 89.). Informácia spotrebiteľa o celkových nákladoch úveru vo forme miery vypočítanej podľa jednotného matematického vzorca má preto podstatný význam. Na jednej strane táto informácia prispieva k transparentnosti trhu v rozsahu, v akom spotrebiteľovi umožňuje porovnať ponuky úverov. Na druhej strane mu umožňuje posúdiť rozsah jeho záväzku (bod 90.).

51. Odvolací súd v tomto smere ďalej poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, ktorú predstavuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/287/2021 zo dňa 30.06.2022 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod R 49/2022, podľa ktorého: „Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o celkovej výške úveru. V zmysle definície zákona o spotrebiteľských úveroch ide o maximálnu výšku alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy. Zákon zároveň definuje osobitne aj pojem celkových nákladov spotrebiteľa ako všetkých nákladov spojených s úverom vrátane poplatkov akéhokoľvek druhu. Pokiaľ je teda predmetom posúdenia poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je bez pochyb nákladom spotrebiteľa súvisiacim s úverom, potom je pojmovo vylúčené, aby bol zároveň považovaný za finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy... Navyše v dôsledku navýšenia celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru nemôže byť správne vypočítaná ani výška RPMN, pretože dôsledkom neoprávneného zahrnutia poplatku za poskytnutie úveru, ktorý predstavuje celkový náklad úveru pre spotrebiteľa, do celkovej výšky úveru, bude podhodnotenie RPMN, keďže výpočet RPMN je závislý od výšky poskytnutého úveru. Pokiaľ spotrebiteľ nebol povinný platiť poplatok za poskytnutie úveru na začiatku záväzku, ale by bol takýto poplatok rozložený až do jednotlivých splátok, pri výpočte RPMN sa takýto poplatok nepremietne v podobe čerpania úveru na jeho zaplatení na ľavej strane, lebo nedochádza k navýšeniu istiny. Na ľavej strane rovnice je tak uvedená celková výška spotrebiteľského úveru, ktorá zodpovedá skutočnej istine vo výške, ktorú spotrebiteľ potreboval pre svoje účely a na pravej strane takýto poplatok nebude započítaný v okamihu uzavretia zmluvy, lebo v tomto okamihu nebol platený, ale práve až v jednotlivých splátkach.“ Najvyšší súd SR zároveň v predmetnom rozhodnutí skonštatoval, že: „veriteľ sa nemôže zbaviť svojej povinnosti, resp. nemôže konvalidovať nesprávne, či zavádzajúce údaje v zmluve tým, že v nej síce výslovne uvedie, akú čiastku predstavuje poplatok za poskytnutie úveru, avšak zároveň ju prezentuje ako súčasť poskytnutého úveru, teda aktívum, hoci v skutočnosti ide o náklad spotrebiteľa, a to ani za tej podmienky, že klient súhlasí s okamžitým započítaním poplatku za poskytnutie úveru podľa obchodných podmienok.“

52. Vzhľadom na uvedené je nutné dospieť k záveru, že v zmluve o úvere nebola správne uvedená hodnota RPMN, ktorá bola v dôsledku navýšenia celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru podhodnotená. Ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. vymedzuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Absencia iných náležitostí nie je v zmysle tohto zákona v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy sankcionovaná bezúročnosťou či bezpoplatkovosťou úveru (okrem samotného neuvedenia týchto úrokov alebo poplatkov v zmluve). Hoci zákon č. 258/2001 Z.z. výslovne stanovoval, že úver sa považuje za bezúročný a bezpoplatkový len v prípade absencie hodnoty RPMN, výslovne nehovoril nič o prípade, čo ak je tento údaj uvedený v zmluve nesprávne v neprospech spotrebiteľa, tento nedostatok bol preklenutý judikatúrou. Ustálená súdna prax zastáva názor (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/86/2018 zo dňa 30.08.2018, sp. zn. 6CoCsp/22/2022 zo dňa 28.06.2022), že ak je hodnota RPMN uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere nesprávne v neprospech spotrebiteľa, je potrebné na vec nazerať tak, ako keby uvedená nebola vôbec, lebo v takomto prípade RPMN ako indikátor porovnania výhodnosti či nevýhodnosti úveru neplní svoj účel. Zákon č. 129/2010 Z.z. premietol túto súdnu prax do zákonného znenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ (v súčasnom znení), v ktorom je ustanovené, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bezpoplatkový, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená RPMN nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd poukazuje na to, že uvedenie nesprávneho údaju o RPMN v zmluve má značný vplyv na rozhodnutie spotrebiteľa uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere s veriteľom, keď RPMN je významný údaj, ktorý slúži na porovnanie úverov od rôznych veriteľov a je ukazovateľom výhodnosti konkrétneho úveru poskytovaného veriteľom, prostredníctvom ktorého sa spotrebiteľ pri výbere úveru orientuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu tak v prípade uvedenia

nesprávnej (nepravdivej) hodnoty RPMN v neprospech spotrebiteľa je potrebné nazerať na zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, ako v prípade jej absencie a to práve s poukazom na to, že údaj o hodnote RPMN patrí k najdôležitejším náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere zohľadňujúcim všetky náklady na úver a umožňujúcim porovnanie výhodnosti úverov. Iba výlučne riadne a pravdivé uvedenie hodnoty RPMN zaručuje, že nedôjde k skresľovaniu údajov o cene spotrebiteľského úveru, a tým k možnému negatívnemu ovplyvneniu ekonomického správania spotrebiteľa. Odvolací súd na zdôraznenie vyššie uvedeného poukazuje aj na záver Súdneho dvora EÚ vo veci C-453/10 H., H. proti SOS financ, spol. s.r.o., v zmysle ktorého: „Obchodnú praktiku, o akú ide vo veci samej, ktorá spočíva v uvedení nižšej než skutočnej ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o úvere, treba kvalifikovať ako "klamlivú" v zmysle článku 6 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004, pokiaľ zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.“ Vzhľadom na uvedené je potrebné úver v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy považovať za bezúročný a bezpoplatkový aj vo vzťahu k nesprávne uvedenej (podhodnotenej) výške RPMN.

53. Pokiaľ súd prvej inštancie poukazoval na závery obsiahnuté v rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11Csp/55/2018 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/32/2019 vo veci žalobkyne A. C. (taktiež terajšia žalobkyňa) proti žalovanému Slovenská sporiteľňa, a.s. (terajší žalovaný 3/) v konaní o určenie neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.05.2007, o určenie, že úver poskytnutý žalobkyni v zmysle predmetnej zmluvy je bezúročný a bezpoplatkový a o určenie, že právne úkony žalovaného (záložného veriteľa) smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. 1229/07 sú neplatné, z obsahu pripojeného spisu odvolací súd zistil, že v predmetnom konaní sa riešila len procesná prípustnosť žaloby (žalobkyňa bola v konaní neúspešná z dôvodu, že v zmysle § 137 písm. d/ CSP bola žaloba v celom rozsahu neprípustná), súdy sa nevenovali posudzovaniu sporu vo veci samej (súd prvej inštancie ani odvolací súd neskúmal dodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere), a preto tieto rozhodnutia netvorí prekážku veci rozsúdenej vo vzťahu k veci samej v tomto spore.

54. Podľa § 21 ods. 2 prvá veta zákona o dobrovoľných dražbách, v prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby.

55. Podľa § 3 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách, dražiť nemožno nehnuteľné veci, ak hodnota pohľadávky bez jej príslušenstva zabezpečenej záložným právom ku dňu oznámenia o začatí výkonu záložného práva neprevyšuje 2 000,- €.

56. Ustanovenie § 3 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách úplne vylučuje (zakazuje) možnosť dražiť nehnuteľnosť zabezpečenú záložným právom za situácie, ak výška zabezpečenej pohľadávky ku dňu začatia výkonu záložného práva neprevyšuje bez jej príslušenstva sumu 2 000,- €. Rozhodujúcim dňom pre posúdenie výšky pohľadávky je deň, keď záložný veriteľ písomne oznámi záložcovi a dlžníkovi začatie výkonu záložného práva. Odvolací súd poukazuje na to, že zistenie reálnej výšky pohľadávky žalovaného 3/ voči žalobkyni je podstatné pre posúdenie, či vykonanie dražby bolo v súlade s ustanovením § 3 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách ako jednej z podmienok realizácie dobrovoľnej dražby.

57. Podľa § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, navrhovateľ dražby je povinný písomne vyhlásiť, že predmet dražby je možné dražiť. Ak je navrhovateľom dražby záložný veriteľ, je povinný písomne vyhlásiť aj pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva podľa tohto zákona (§ 16 ods. 3).

58. V zmysle predmetného ustanovenia záložný veriteľ ako navrhovateľ dražby musí v zmluve o vykonaní dražby uviesť dôvod konania dražby a okrem vyhlásenia, že predmet dražby je možné dražiť, musí vyhlásiť aj špecifikáciu pohľadávky, ktorá je dôvodom výkonu dobrovoľnej dražby, a to v rozsahu: pravosť, výška a splatnosť. Ak teda dražbu navrhuje záložný veriteľ, je povinný vyhlásiť, že jeho nesplnená pohľadávka, na základe ktorej si uplatňuje výkon záložného práva formou dobrovoľnej

dražby, je pravá, splatná a v uvedenej výške. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku skonštatoval, že v rámci konania o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby neskúma výšku uplatnenej pohľadávky v dražbe, nakoľko za výšku a pravosť pohľadávky zodpovedá žalovaný 3/ ako navrhovateľ dražby a takéto prípadné nesprávne vyhlásenie v zmysle § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách nespôsobuje jej neplatnosť, ale zakladá len právo domáhať sa zodpovednosti za škodu zo strany dotknutého subjektu. S uvedeným právnym záverom odvolací súd nesúhlasí a považuje ho za rozporný aj s aktuálnou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Zo skutočnosti, že zákon o dobrovoľných dražbách v zmysle § 33 ods. 2 veta prvá zakladá zodpovednosť navrhovateľa za správnosť vyhlásenia o tom, že predmet dražby je možné dražiť (§ 7 ods. 2) nemožno vyvodiť to, že v prípade, ak sa spochybňuje výška pohľadávky, o ktorej záložný veriteľ vyhlásil, že je pravá, splatná a v uvedenej výške, súd pravdivosť (správnosť) uvedeného vyhlásenia v konaní o neplatnosť dobrovoľnej dražby neskúma. Vyhlásenie navrhovateľa dražby (záložného veriteľa) je jedným z predpokladov vykonania dobrovoľnej dražby, avšak nie je možné k jeho preverovaniu pristupovať len z čisto formálneho hľadiska (t.j., že takéto vyhlásenie urobené bolo), bez ďalšieho skúmania jeho správnosti, ale je úlohou všeobecného súdu posúdiť vplyv pravdivosti predmetného vyhlásenia na platnosť dobrovoľnej dražby. Pokiaľ si veriteľ prostredníctvom dobrovoľnej dražby vymáha aj nároky bez právneho základu, neprípustným spôsobom zasahuje do práv dlžníka a o to viac, keď v danom konaní ide o ústavné právo dlžníka vlastniť majetok ako aj jeho právo na obydlie. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/149/2020 zo dňa 23.02.2022, v zmysle ktorého: „Ak záložný veriteľ vo vyhlásení podľa § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. uplatní pohľadávku, ktorej základ bude spočívať v neprijateľnej zmluvnej podmienke, dochádza k porušeniu tohto ustanovenia, pretože záložný veriteľ uplatní pohľadávku, ktorá neexistuje, čo spôsobuje porušenie ustanovení zákona č. 527/2002 Z.z. (o dobrovoľných dražbách) zakotvujúce možnosť domáhať sa neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 cit. zákona, pretože týmto neprípustným spôsobom dochádza k porušeniu práv dlžníka (resp. záložcu), od ktorého veriteľ prostredníctvom dobrovoľnej dražby vymáha aj nároky bez právneho základu. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby nie sú súdy nižších inštancií zbavené povinnosti dôsledne skúmať neprijateľné zmluvné podmienky namietané žalobkyňou a výsledné rozhodnutie v tomto smere náležite odôvodniť“. Uvedený právny názor Najvyššieho súdu SR prevzal do svojho rozhodnutia aj Ústavný súd SR v náleze sp. zn. III. ÚS 416/2022 zo dňa 13.07.2023. Zároveň dáva odvolací súd do pozornosti aj záver Ústavného súdu SR v uznesení sp. zn. PL. ÚS 23/2014 zo dňa 24.09.2014, podľa ktorého: „Vyhlásenie záložného veriteľa o pravosti, sume a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva podľa § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, nie je dôvodom, pre ktorý sa dobrovoľná dražba vykonáva, ale iba jedným z jej predpokladov. Preto § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách nepredstavuje „exekučný titul“ pre výkon dražby, ale iba jednu z podmienok dražby, pričom predmetné ustanovenie neopravňuje veriteľa realizovať dobrovoľnú dražbu, ale iba mu ukladá povinnosť prehlásiť určité skutočnosti.... Je úlohou všeobecného súdu, aby posúdil vplyv pravdivosti vyhlásenia veriteľa podľa § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách na platnosť dobrovoľnej dražby (posúdenie, či bol porušený zákon o dobrovoľných dražbách).“ Na základe uvedeného je nutné považovať za porušenie zákona o dobrovoľných dražbách majúce vplyv na jej platnosť aj nepravdivé vyhlásenie záložného veriteľa o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky podľa § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách.

59. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje odvolací súd za predčasné závery súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby žalobkyne o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby.

60. V súlade s § 391 ods. 3 CSP odvolací súd uvádza, že bude úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní po zohľadnení právneho názoru odvolacieho súdu uvedeného v bodoch 50. až 53. odôvodnenia tohto rozhodnutia, teda vychádzajúc z toho, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov vyzvať strany sporu na doplnenie ich skutkových tvrdení v zmysle § 150 ods. 2 CSP ohľadne vykonaných úhrad na úver a vyzvať ich na návrhy na doplnenie dokazovania na preukázanie týchto skutkových tvrdení tak, aby mal súd prvej inštancie preukázanú výšku a dátumy úhrad žalobkyne na úver. Následne súd prvej inštancie opätovne vyhodnotí, či boli splnené podmienky na predčasné zosplatnenie úveru, ustáli výšku splatnej pohľadávky v čase konania dražby, na základe toho vyhodnotí, či vyhlásenie záložného veriteľa o výške splatnej pohľadávky v návrhu na vykonanie dražby v zmysle § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách zodpovedalo skutočnej výške dlhu. Napokon tiež vyhodnotí, či s poukazom na zákonné ustanovenie § 3 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách istina pohľadávky záložného veriteľa bez príslušenstva vôbec prevyšovala v rozhodnom čase oznámenia o začatí výkonu záložného práva sumu 2 000,- € a teda umožňovala výkon záložného práva cestou dobrovoľnej dražby.

61. Vzhľadom na rozsah dokazovania vo vyššie naznačenom smere nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom. Úlohou odvolacieho súdu je predovšetkým preskúmať správnosť postupu v konaní predchádzajúcom vydaniu rozhodnutia súdom prvej inštancie a správnosť samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie, nie nahrádzať prvoinštančné konanie.

62. Nakoľko od výsledku sporu a pomeru úspechu strán sporu vo veci samej je závislý výrok o nároku na náhradu trov konania, odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 CSP v spojení s § 379 písm. a) CSP zrušil aj II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku žalovaných 1/ až 3/ na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobkyni. O nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí.

63. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP, resp. dovolanie má vady podľa § 429 CSP napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 CSP v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) CSP v spojení s § 436 ods. 1 CSP).